

TEST OSP - vzorový

Verbální část

V každém z následujících krátkých textů jsou dvě nebo tři prázdná místa, která značí, že ve větě bylo něco vynecháno. Vyberte z nabízených možností dvojici nebo trojici slov, která se významově a stylisticky **nejlépe** hodí do příslušného textu jako celku

1.

Po této zemi může nevšední _____ vlakem zažít každý. Na výběr je totiž nejen jízda superluxusním a _____ drahým vlakem, ale jezdí zde i _____ spoje.

(A) výlet – přemrštěně – meziměstské

(B) cestu – náležitě – dostupnější

(C) dopravu – přiměřeně – nákladnější

(D) cestování – tudíž – expresní

(E) přesun – velice – lokální

Každá z následujících úloh obsahuje v zadání dvojici výrazů oddělených dvojtečkou. Vyberte z nabízených možností tu, v níž je významový vztah mezi výrazy **nejpodobnější** významovému vztahu mezi dvojicí výrazů v zadání (**pořadí výrazů ve dvojicích je důležité**).

2.

KVAPNĚ: _____ = _____ : ZJEMNIT

(A) uspíšit – drsně

(B) zvolnit – uvolněně

(C) překvapit – ostře

(D) zpomalit – hrubě

(E) stihnout – klidně

V každé z následujících úloh vyberte z nabízených možností **A až E** ten výraz, který se v kontextu uvedené věty nejvíce blíží významu podtrženého výrazu (**synonymum**). Z možností **F až J** pak vyberte ten výraz, který se v kontextu uvedené věty nejvíce blíží **opačnému** významu podtrženého výrazu (**antonymum**). Pozor, v úlohách jde často o **odlišení velmi jemných rozdílů**.

3.

Ve školství není nic horšího, než když se dělají zbrklé změny.

synonymum

(A) brzké

(B) krátkodobé

(C) nečekané

(D) ukvapené

(E) pomalé

antonymum

(F) pozdní

(G) trvalé

(H) předvídatelné

(I) uvážené

(J) dlouhodobé

V každém z následujících textů je právě jedna část, která do něj svým vyzněním **nezapadá**. U každé z úloh zvolte možnost, která obsahuje právě tu část textu, jež **není v souladu s jeho celkovým vyzněním**

4.

Počítačové hry velmi účinně vytvářejí závislost, zjistila studie vědců z Masarykovy univerzity. Ti po zkoumání dat 9 500 hráčů zjistili, že známky skutečné závislosti vykazují jen malé jednotky procent hráčů. Zároveň ale upozorňují, že pokud už někdo závislý je, může být léčba složitá, protože jde o nový a nedostatečně prozkoumaný jev. Hry samotné mohou za vznik závislosti minimálně. „Pokud se někdo do problémů dostane, je to spíše proto, že k tomu měl psychologické předpoklady. Ne proto, že by hrám nešlo odolat,“ uvedl vedoucí vědeckého týmu. Také obavy, že hráči přenesou násilné jednání z počítačové obrazovky do ulic, je podle něj potřeba mírnit. „Hra uživatele nijak neovládá. Pokud se něco takového stane, dotyčný by to velmi pravděpodobně udělal i bez toho, že by špatné jednání viděl v počítači.“

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

(A) Počítačové hry velmi účinně vytvářejí závislost, zjistila studie vědců z Masarykovy univerzity.

(B) Ti po zkoumání dat 9 500 hráčů zjistili, že známky skutečné závislosti vykazují jen malé jednotky procent hráčů.

(C) Zároveň ale upozorňují, že pokud už někdo závislý je, může být léčba složitá, protože jde o nový a nedostatečně prozkoumaný jev.

(D) Také obavy, že hráči přenesou násilné jednání z počítačové obrazovky do ulic, je podle něj potřeba mírnit.

(E) „Hra uživatele nijak neovládá. Pokud se něco takového stane, dotyčný by to velmi pravděpodobně udělal i bez toho, že by špatné jednání viděl v počítači.“

Všechny následující úlohy řešte **pouze** na základě informací uvedených v textu či z něho vyplývajících.

5.

Německá vládní koalice včera rozhodla, že Německo bude od roku 2022 bezjadernou zemí. Odstavené atomové elektrárny, které dosud dodávaly čtvrtinu spotřebované energie, mají být podle kabinetu Angely Merkelové nahrazeny obnovitelnými zdroji a úsporami. Mnohem pravděpodobnější ale je, že výsledkem bude jednak růst ceny elektrické energie v celé Evropě, jednak nutnost dovozu elektřiny do Německa z francouzských a českých jaderných elektráren a celkově větší závislost Evropy na ruském plynu.

Které z následujících tvrzení **vyplývá** z uvedeného textu?

(A) Německo může být v souvislosti s odstavením svých jaderných elektráren energeticky nesoběstačné.

(B) Obnovitelné zdroje se v Německu podílejí na výrobě elektrické energie ani ne jednou čtvrtinou.

(C) Obnovitelné zdroje budou v roce 2022 v Německu produkovat čtvrtinu veškeré elektrické energie.

(D) Německo je první evropskou zemí, která ohlásila úplné ukončení jaderného energetického programu.

(E) Dovoz francouzské a české elektrické energie bude v Německu v roce 2022 pokrývat čtvrtinu spotřeby.

Za souvislým textem následují úlohy sestavené na základě jeho obsahu. Přečtete si uvedený text a pak vyberte u každé úlohy **nejvhodnější** odpověď na danou otázku. Všechny úlohy řešte **pouze** na základě toho, co se v textu píše nebo co z textu vyplývá.

TEXT K ÚLOHÁM 6 AŽ 8

Čtení literárních děl nás nutí k věrnosti a respektování ve svobodě interpretace. Existuje jedna nebezpečná, pro dnešek typická literární kritická hereze, podle níž lze z literárního díla udělat, co se nám zlíbí, a to tak, že v něm čteme vše, co nám našeptávají naše nejnekontrolovatelnější impulsy. Není to pravda. Literární díla nás vyzývají k svobodné interpretaci, protože nám nabízejí diskurs s mnoha čtenářskými plány a staví nás před nejednoznačnost jazyka i života. Ale abychom mohli pokračovat v této hře, kdy každá generace čte literární díla jiným způsobem, je třeba, abychom byli poháněni hlubokým respektem vůči tomu, co jsem jinde nazval intencí textu.

Na jedné straně se nám zdá, že svět je „uzavřená“ kniha a umožňuje jedno jediné čtení, protože pokud existuje jeden zákon, jenž ovládá gravitaci planet, buď je správný, nebo chybný. Ve srovnání s tím se nám vesmír jedné knihy jeví jako otevřený svět. Snažme se však přiblížit k narativnímu dílu se zdravým rozumem a konfrontujme soudy, které o něm můžeme vyslovit, s těmi, které pronášíme o světě. O světě říkáme, že zákony vesmírné gravitace jsou ty, které vyslovil Newton, nebo že je pravda, že Napoleon zemřel na Svaté Heleně 5. května 1821. A přece, pokud máme otevřenou mysl, budeme vždy ochotni naše přesvědčení revidovat v den, kdy věda ohlásí nějakou jinou formulaci velkých kosmických zákonů, nebo kdy nějaký historik nalezne dosud nevydané dokumenty, a ty dokážou, že Napoleon zemřel na bonapartistické lodi při pokusu o útěk. Naopak, pokud jde o svět knih, výroky jako Sherlock Holmes byl starý mládenec, Červená Karkulka je sežrána vlkem, ale pak ji zachrání myslivec, Anna Karenina spáchá sebevraždu, zůstanou navěky pravdivé a nikdy je nikdo nebude moci vyvrátit. Existují lidé, kteří popírají, že Ježíš byl synem Božím, jiní, kteří zpochybňují dokonce jeho historickou existenci, další, kteří tvrdí, že on je Cesta, Pravda a Život, a ještě jiní, a ti mají za to, že Mesiáš k nám teprve přijde, a my, ať už smýšlíme jakkoli, tyto názory respektujeme, ale nikdo nebude respektovat člověka, který by tvrdil, že Hamlet se oženil s Ofélií nebo že Superman není Clark Kent.

6.

Které z následujících témat uvedený text nezmiňuje?

- (A) rozdíl mezi výroky o literatuře a výroky o historii
- (B) možnost různých interpretací stejného textu
- (C) možné generační rozdíly při čtení literárních děl
- (D) rozdíl mezi Hamletem a Supermanem**
- (E) rozdíly mezi soudem o literatuře a soudem o světě

7.

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- (A) Některé výroky vztahující se k obsahu literárních děl mají trvalou platnost.**
- (B) Hamlet se má k Ofélii jako Superman ke Clarku Kentovi.
- (C) Literární dílo by ve čtenáři mělo vyvolat nekontrolované impulsy.
- (D) Napoleon ve skutečnosti nezemřel tam, kde se všeobecně soudí, že zemřel.
- (E) Newtonovy zákony jsou s největší pravděpodobností mylné.

8.

Která z následujících možností nejlépe vyjadřuje, jakou funkci plní poslední souvětí uvedeného textu?

- (A) Zpochybňuje předchozí tezi.
- (B) Analyzuje předchozí tezi.
- (C) Přináší nový pohled na pojednávanou problematiku.
- (D) Uvádí ilustraci předchozí teze.**
- (E) Dokládá univerzální svobodu interpretace literárních děl.

Analytický oddíl

V následujících úlohách porovnejte hodnoty výrazů vlevo a vpravo a zvolte odpověď:

- (A) pokud hodnota vlevo je větší,
- (B) pokud hodnota vpravo je větší,
- (C) pokud jsou si hodnoty rovny,
- (D) pokud nelze jednoznačně určit, která hodnota je větší (tj. nelze jednoznačně rozhodnout, je-li hodnota vlevo větší než hodnota vpravo, menší než hodnota vpravo, nebo stejně velká jako hodnota vpravo).

Informace týkající se jednoho nebo obou výrazů jsou uvedeny vždy nad oběma výrazy.

9.

počet sekund v patnácti devítinách hodiny	počet minut v patnácti devítinách dne
---	---------------------------------------

- (A) **Hodnota vlevo je větší než hodnota vpravo.**
(B) Hodnota vpravo je větší než hodnota vlevo.
(C) Hodnota vpravo je stejná jako hodnota vlevo.
(D) Nelze jednoznačně určit, která hodnota je větší.

10.

Petrovi chybí do stanoveného minima u testu právě tolik bodů, kolik má Pavel navíc oproti tomuto minimu. Dohromady mají 140 bodů.

Stanovené minimum	70 bodů
-------------------	---------

- A) Hodnota vlevo je větší než hodnota vpravo.
(B) Hodnota vpravo je větší než hodnota vlevo.
(C) **Hodnota vpravo je stejná jako hodnota vlevo.**
(D) Nelze jednoznačně určit, která hodnota je větší.

11.

Ve výtahu jeli čtyři lidé, jejichž celková hmotnost byla 280 kg. Poté, co jeden z nich vystoupil, se průměrná hmotnost připadající na každého zbylého cestujícího ve výtahu snížila o 5 kg. Jaká byla hmotnost cestujícího, který z výtahu vystoupil.

- (A) 65 kg
(B) 70 kg
(C) 75 kg
(D) **85 kg**

12.

Tři stejně drahé čokolády stojí dohromady právě tolik jako pět stejně drahých balíčků sušenek. Pokud jeden balíček těchto sušenek stojí 12 Kč, o kolik Kč je levnější než jedna čokoláda?

- (A) o 4Kč
(B) **o 8Kč**
(C) o 12Kč
(D) o 20Kč

13.

Ve volbách v městě Y získala strana A 12 %, strana B 36 % a strana C 22 % odevzdaných hlasů. Volební účast byla 50 % z celkového počtu 20 000 oprávněných voličů. Celkem kolik oprávněných voličů volilo některou z těchto tří stran?

(A) 7 000

(B) 7 200

(C) 7 600

(D) 8 000

14.

Hanka, Pavla a Monika mají dohromady 33 různých turistických známek. Pavla jich má o 5 méně než Monika a současně poloviční počet oproti Hance. Kolik turistických známek má Monika?

(A) 6

(B) 12

(C) 14

(D) Žádná z možností (A) až (C) není správná.

Každá z následujících úloh je založena na textu a na souboru podmínek. Rozlišujte, které podmínky se týkají celé série úloh a které podmínky jsou uvedeny pouze pro jednu jedinou úlohu. U některých úloh může být užitečné pomoci si hrubým náčrtkem.

TEXT K ÚLOHÁM 15 AŽ 18

Šest chlapců (Boris, David, Honza, Jirka, Pavel, Tomáš) si mezi sebou rozdělilo 21 fotek tak, že každý z nich získal jiný počet fotek (1, 2, 3, 4, 5, 6). Víme, že:

- Tomáš získal o jednu fotku méně nebo více než Jirka. ☐ Boris získal méně fotek než Jirka.
- Tomáš získal méně fotek než Honza.
- David získal více než 4 fotky.
- Pavel získal maximálně 4 fotky.
- David získal 5 fotek právě tehdy, pokud Pavel získal alespoň 3 fotky.

15.

Jaký počet fotek mohl získat Pavel?

- (A) jakýkoli z trojice 2, 3, 4
- (B) jakýkoli z trojice 1, 2, 4**
- (C) jen jakýkoli z dvojice 2, 3
- (D) jen jakýkoli z dvojice 1, 2
- (E) jen 2

16.

Který z chlapců mohl získat právě 6 fotek?

- (A) jen Pavel
- (B) jen Honza
- (C) kterýkoli z dvojice Jirka, Tomáš
- (D) kterýkoli z dvojice David, Honza**
- (E) kterýkoli z dvojice Boris, David

17.

Které z následujících tvrzení nemůže platit?

- (A) David získal právě 6 fotek.
- (B) Boris získal právě 3 fotky.**
- (C) Jirka získal méně fotek než Tomáš.
- (D) Pavel získal právě 2 fotky.
- (E) Jirka získal méně fotek než Honza.

18.

Které z následujících pořadí podle počtu získaných fotek (zleva doprava od největšího počtu k nejmenšímu) může být správné?

- (A) David, Honza, Tomáš, Pavel, Jirka, Boris
- (B) David, Jirka, Honza, Pavel, Boris, Tomáš
- (C) Honza, David, Jirka, Boris, Pavel, Tomáš
- (D) Honza, David, Pavel, Boris, Tomáš, Jirka
- (E) David, Honza, Jirka, Tomáš, Pavel, Boris**